

ÜNİVERSİTE SINAVLARINA HAZIRLIK

TYT

KONU ÖZETLERİ

HIZ KAZANDIRAN TEKNİKLER

YENİ NESİL ÖZGÜN SORULAR

PRATİK BİLGİLER

MEB

**ÖĞRETİM PROGRAMI VE
ÖSYM SORU TARZINA GÖRE
HAZIRLANMIŞTIR**

TAMAMI VIDEO ÇÖZÜMLÜ

Bİ' DÜNYA
PARAGRAF
SORU BANKASI

**VIDEO
ÇÖZÜMLÜ**

**AKILLI TAHTAYA
UYUMLU**

**SORU ÇÖZÜMLERİ İÇİN
QR KODU OKUTUNUZ**

PEGEM YAYINLARI

Bİ DÜNYA PARAGRAF TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI

KOMİSYON

ISBN 978-0-2021-7048-0

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayinevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

4. Baskı: Ankara

Proje-Yayın: Ümit Dilaver
Dizgi-Grafik Tasarım: Gamze Şahin Oral
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Basım A.Ş.
Saray Mah. 126. Cad. No: 20/A
Kazan/ANKARA
Tel: (0312) 394 55 91

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 49180

İLETİŞİM

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 501

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

www.pegem.net

pegem@pegem.net

0538 594 92 40

[pegemakademi](https://www.instagram.com/pegemakademi)

Değerli Öğrenciler,

Bu kitap Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Türkçe kapsamındaki "Paragraf" sorularını çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinmeniz ve farklı soru çeşitleri ile sınava hazırlık sürecinize rehberlik etmek için hazırlanmıştır.

Kitabımız, her soru için anlaşılır bir dilde hazırlanmış çözümlü anlatım ve açıklamalar içermektedir. Çalışmalarınız süresince QR kod ile erişebileceğiniz soru çözümlerinden yararlanmanız, konulara dair bilgilerinizi pekiştirmenizi ve konuları tüm ayrıntıları ile öğrenmiş olmanızı sağlayacaktır.

Soruların çeşitliliği tercih edilirken en çok zorlandığınız soru tipleri, ÖSYM'nin şimdiye kadar hazırladığı sınavlarda çıkmış ve bundan sonra hazırlayacağı sınavlarda da çıkabilecek soru tipleri referans alınmış ayrıca konuyu pekiştirmenize yardımcı olacak düzeyde hemen hemen tüm soru tiplerine değinilmiştir.

Yoğun bir araştırma ve çalışma süreci ile hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüş ve önerilerinizi bizimle pegem@pegem.net e-posta adresimizden veya [0 538 594 92 40](tel:05385949240) WhatsApp hattımız aracılığı ile paylaşabilirsiniz.

Pegem yayınlarının tecrübeli ve kendi alanlarında uzman öğretmenleri tarafından hazırlanan bu Paragraf kitabının üniversite sınavına hazırlanma sürecinizde sizlere yardımcı olmasını ve kendinize olan inancınızı desteklemesini ümit ediyoruz.

 PEGEM YAYINLARI

Karekod okutmak için tavsiye edilen uygulamalar

QR Droid

Qrafter

Paragraf sorularının çözüm videolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

Söz Öbeklerinde Anlam	1
Cümlede Anlam İlişkisi.....	9
Paragrafta Anlatım Özellikleri.....	31
Paragrafta Konu - Ana Düşünce.....	42
Yardımcı Düşünceler.....	88
Anlatım Akışını Bozan Cümleler.....	143
Paragraf Tamamlama	164
Paragrafta Yer Değiştirme	191
Paragraf Oluşturma.....	222
Paragrafa Dayalı Çoklu Sorular	235
Cevap Anahtarı.....	377

SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

Bu tip sorularda, verilen bir parçadaki bazı kelimelerin altı çizilir ya da parçada geçen bazı kelimeler soru kökünde tırnak içinde verilir ve bu kelime grubuyla anlatılmak istenenin ne olduğu sorulur.

Peki, bu tip soruların çözümünde neler yapmalıyız?

- ✓ Unutmayalım ki kelimeler, bağlamından yani içinde yer aldığı cümleden ve parçadan ayrı düşünülemez. Buna göre,
- Kelimelerin anlamına, parçanın tamamını okumadan karar vermeyin.**
- ✓ Bu tip sorularda, anlamı istenen ifadeler mecaz anlamlı sözlerdir. Kelimelerin mecaz ya da gerçek anlam boyutları yalnızca cümleden veya parçadan anlaşılabilir.
- Soruda istenen kelimelerin mecaz anlamlarını dikkate alarak yorum yapın.**

ÖRNEK

Bir eleştirmenimiz şöyle diyor: “Şu da bir gerçektir ki şiirin ayağına köstek olan uyağı atmakla Orhan Veli şiirimize çok büyük katkıda bulunmuştur.”

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirin anlaşılmasını zorlaştırmak
- B) Şairleri birbirini taklit etmeye yönlendirmek
- C) Şiirin benimsenip sevilmesini engellemek
- D) Şiiri, belirli sınırların içine hapsedmek
- E) Şiirde, bilinen konuların işlenmesine yol açmak

Cevap D

Parçanın tümünü dikkatle okumayı unutmayın.

Sadece altı çizili yeri okuyarak yapsaydık “şiirin ayağına köstek olan” sözü

- A) Şiirin anlaşılmasını zorlaştırmak
- B) Şiirin benimsenip sevilmesini engellemek

ifadelerini de düşündürdü. Fakat parçanın bütününe baktığımızda “köstek olan” ifadesinin “uyak”la ilgili olduğunu görürüz. Uyak ise kısaca, şiirdeki ses benzerlikleridir ve belirli kalıplarla oluşur, yani **şiiri belirli sınırların içine hapseden** bir durumdur.

ÖRNEK

Öncül bulunan sorularda
önce soru kökü okunur.

Edebiyatımız eski dönemlerinde şiiir cennetlerinde yaşadı. Ama bu şiiir cennetleri bize pahalıya patladı. Bayağıllıktan kurtulmak, bulunmaz düşlerin lezzetiyle yaşamak isterken yeryüzü ile bağlarımızı kopardık. Güzeli, yalnız gökyüzünde görür olduk. O kadar ki yaşayabilmek için yeryüzüne inmek, yanımızı yoremizi görmek için "bayağılaşmak" zorunda kaldık en sonunda.

Bu parçadaki altı çizili sözle edebiyatımız hakkında anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) En parlak devrini geçmişte yaşadığı
- B) Günümüzde eski gücünü kaybettiği
- C) Gerçeklikten uzak düştüğü
- D) Batı etkisiyle olumsuz bir süreçten geçtiği
- E) Sıradan konuları ele aldığı

Cevap C

Sadece altı çizili yeri okuyarak yapsaydık "şiiir cenneti" sözü edebiyatımızın

- A) En parlak devrini geçmişte yaşadığı
- B) Günümüzde eski gücünü kaybettiği

ifadelerini de düşündürdü. Fakat parçanın bütününe baktığımızda "geçmişte edebiyatımızın gerçeklikten bağıını kopardığı"ndan söz edildiğini görürüz. Şu durumda, parçada olumlu bir durumdan değil olumsuz bir durumdan söz edilmiştir. Buna göre, altı çizili sözle edebiyatımızın "Gerçeklikten uzak düştüğü" anlatılmak istenmiştir.

Testin Çözümlü Videolarını İzlemek İçin Kare Kodu Okutunuz.

ÇÖZÜMLÜ TEST - 1

1.

Açıkçası bu yazısı okuyanları oldukça şaşırttı. Şaşırttı demem yeterli olmayabilir. Yazısındaki kelimeler âdeti deli kızın çeyizi gibi desem daha doğru olacak. Daha önceki çizgisinden ayrılmış olması okuyucularının asıl alışamadıkları şey oldu. Kimse bu duruma dayanamadı. Eleştirel kimliği gitmiş yerine uysal, hemen hemen her şeyi kabul eden biri gelmişti. Belki de böyle olması gerekiyordu.

Bu parçada geçen “deli kızın çeyizi” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kelimelere farklı anlamlar yüklemiş olmak
- B) Özgün konularla okuyucuları etkilemek
- C) Kelimeleri darmadağın kullanmak
- D) Herkesin beğenisini toplamak
- E) Görülmemiş bir konuyu ele almak

2.

Roman yazarı olmak büyük deneyim gerektiriyor. İmkânsız değil her şeyden önce. Herkes bir yazar olabilir. Ama yazar olmak var yazar olmak var. Kimisi onlarca kitap yazar adı duyulmaz, kimisi bir kitapla herkese ulaşır. Bu yazarlar okuyucunun damarlarında dolaşan yazarlardır.

Bu parçadaki “okuyucunun damarlarında dolaşmak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuyucu için her şeyini ortaya koymak
- B) Özgün ifadelerle eseri yoğurmak
- C) Okurun beklentilerine hâkim olmak
- D) Kitabını okur merkezli yazmak
- E) İfadelerinde bireysellikten kurtulmak

3.

Ressam, heykeltıraş ve bilim insanı Leonardo da Vinci, çok azı günümüze kalabilmiş büyüleyici eserleriyle asırlar boyunca adından söz ettirmeyi başarmış büyük bir sanatçı. Zamana böylesine kafa tutan bu kahramanın, eserlerinin ve yaşamının karanlıkta kalan yanları da sanatseverlerin, tarihçilerin ve araştırmacıların ilgisini çekmeye devam ediyor.

Bu parçadaki “zamana böylesine kafa tutan” sözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Kalıcılığı yakalayan
- B) Özelliğini yitirmeyen
- C) Değerini kaybetmeyen
- D) Özgünlüğünü koruyan
- E) Her çağa uyum sağlayan

P
E
G
E
M
Y
A
Y
I
N
L
A
R
I

4.

Sinema eleştirisi yazdığı dönemlerde kelime kullanımına çok dikkat ederdi. Kelimelerin öz suyunu çıkarırdı. Sonra da bunu okuyucu ile buluştururdu. Okuyucu bunu anlayabilirse ne âlâ ama çoğu zaman anlayamazdı.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her zamanki kullanımlarını göstermek
- B) Kelimeleri çok anlamlı olarak kullanmak
- C) Düşsel öğelerle anlatımını yoğurmak
- D) Yasaklı kelimeler tercih etmek
- E) Kelimelerin en derin anlamlarını kullanmak

5. Aslında düne kadar her şey yolundaydı. Yediğimiz içtiğimiz bir gitmiyordu. Ne karar alacaksak alalım mutlaka bir gönül birliği sağlıyorduk. Ne olduysa dün gece oldu. Artık eski yakınlığı kalmamıştı. Ne karar alacaksa tek başına alır olmuştu. Hatta beni bir kere bile dinlemez oldu. İyice gemi aziya almıştı anlaşılır.

Bu parçadaki “gemi aziya almak” sözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başkalarını can kulağıyla olmasa da dinlemek
B) Söz dinlemez olmak
C) İstenilen şeyleri zamanında yapmamak
D) Gittikçe vurdumduymaz olmak
E) Yakınlıktan her zaman uzak durmak

6. Ansiklopediyi karıştırırken bir anda yanımda beliriverdi ve o dipnotlar bana ait diye gerine gerine konuştu. Ben de bilmiyormuş edasıyla biraz da kızdırmak için “Çalakaalem yazmışsın anlaşılır.” dedim.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerekeni yapmayı yarım yamalak bırakmak
B) İstenilenin çok çok ötesinde bir şeyler yazmak
C) Farkında olmadan konu dışına çıkmak
D) Özenmeden, üstünkörü bir şekilde yazmak
E) Zaman zaman özgünlüğü yakalasa da başarılı olamamak

7. Halkın anlayacağı biçimde yazmayı, vatandaşın seviyesine inmeyi basitlik sanan yazarlar tanıyorum. Bu onlara göre sanatın değerinin eksilmesi demek. Bunu bir türlü kabul edemedim. Sanki onlar bu toplumun dışında yaşıyorlar. Hem bu kitapları okuyacak insanlar da sıradan halktan kimseler. Okur olmadan eser de değersizdir ben- ce. Eserlerinin okunmasını istiyorsan o zaman halkı da düşünmek zorundasın.

Bu parçada geçen “vatandaşın seviyesine inmek” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romanlarında günlük hayatın sorunlarını işleme
B) Yapıtlarının kalitesini satış miktarlarından anlama
C) Söz sanatlarıyla dili zenginleştirerek üstün bir dil yaratma
D) Sanatı araç olarak kullanarak halkı eğitmeye çalışma
E) Eserleri kaleme alırken halkın dilini kullanma

8. Dün akşam canlı yayımlanan bir programa takılıp kaldım. Gündemin etrafıca ele alındığı bu programda özellikle dış basının görüşleri üzerine yoğunlaşmıştı. Daha önce de birçok programı takip etmişliğim vardır ama açıkça söylememliyim ki bu program modadan sıyrılmıştı.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sıradanlığı sürdürme
B) Klişeleri sona bırakma
C) Bekleneni verme
D) Alışılmışın dışına çıkma
E) Öykünmeye çalışma

9.

Hayallerini duysanız inanamazsınız. Çalışacak ve bunları yapacak deseniz bir değil on ömür yetmez. Söylediklerine aslında kendi de inanmıyor ama yine de tekrarlıyordu. Onun yaptığı çoban kulübesinde padişah rüyası görmekti. Başka türlü de anlatılamazdı aslında.

Bu parçadaki altı çizili ifade ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Durumuna uygun düşmeyen hayallere kapılmak
- B) Bulunduğu konumu başka konularla karşılaştırmak
- C) Kendini olduğundan büyük görmek
- D) Sahip olduklarıyla asla yetinmemek
- E) İçinde bulunduğu durumdan memnun olmak

10.

Konuşmama başlayalı tam bir saat olmuştu. Ön sıralarda pek de sevmediğim bir arkadaşım oturuyordu. Konuşmamı dinlemiyor gibi görünse de zaman zaman ---- gözden kaçırmadım.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilirse cümle "büyük bir dikkatle" anlamı kazanır?

- A) kulak kabartmasını
- B) kulak kesilmesini
- C) bir kulağından girip diğerinden çıkmasını
- D) kulağına kar suyu kaçırmasını
- E) kulağının delik olmasını

11.

Yazar, kelimelerle çok katmanlı bir anlam dünyası oluşturmak suretiyle okurun ufkunu açıp bakış açısını çeşitlendiren kimsedir. Anlatılarda okura verilmek istenen mesaj, kimi zaman doğrudan kavranabilirken kimi zaman da sembollerle şifrelenmiş vaziyette olabilmektedir.

Bu parçada geçen "çok katmanlı bir anlam dünyası oluşturmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı düşüncelere yer vermek
- B) Anlamı açık, yalın bir şekilde ortaya koymak
- C) Yoğun anlama sahip cümleler kurmak
- D) Okuyucunun zihin dünyasına etki etmek
- E) Anlatımda üslup özelliklerini ön plana çıkarmak

P
E
G
E
M
Y
A
Y
I
N
L
A
R
I

12.

Edebiyat dilinin günlük dilden, çapası ona takılı olmakla birlikte, kimi farklı özelliklere sahip olduğunu biliyoruz. Bu yüzden bir romancı ya da ozanın sözcüklerle, kurallar açısından günlük dilden uzaklaşması zaten beklenmez mi? Eğer bu sorunun cevabı "evet" ise sorun, okuyucunun dil bilincinin sorunu olmaktan çıkarak öncelikle yazarın kendini ifade etmekteki başarısıyla ilgili bir soruna dönüşmez mi?

Bu parçada geçen "çapası ona takılı olmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dilin bütün inceliklerinden faydalanmak
- B) Günlük dil ile bağıını sürekli kılmak
- C) Edebî dili, günlük dilin kurallarına göre şekillendirmek
- D) Günlük dilin sözcüklerinden faydalanmak
- E) Anlaşılır, yalın, akıcı bir dil kullanmak